

עדכוני IL GAAP תקן חשבונאות מספר 46 "מכשירים פיננסיים: הכרה, מדידה וגילוי"

שלום לכולם,

ביום 5 ביולי 2026 פרסם המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות את תקן חשבונאות מספר 46 "מכשירים פיננסיים: הכרה, מדידה וגילוי" (להלן: "תקן 46" או "התקן").

רקע

תקן 46 מבוסס על הוראות פרק 11 לתקן הדיווח הכספי הבינלאומי לישויות קטנות ובינוניות (2025), על הוראות בתקינה הבינלאומית ועל הוראות מסוימות בתקינה האמריקאית לגבי מכשירים פיננסיים. כמו כן, בוצעו התאמות מסוימות כדי להתאים את הוראות התקן למצב בישראל או לתקינה הישראלית.

התקן עוסק בהכרה, במדידה ובגריעה של מכשירים פיננסיים. התקן קובע את דרישות הגילוי לגבי מכשירים פיננסיים ולפיכך, דרישות הגילוי למכשירים פיננסיים נמחקו מתקן חשבונאות מספר 22 (מעודכן 2017) "מכשירים פיננסיים: הצגה".

בנוסף, התקן קובע לראשונה לחברות פרטיות דרישות לטיפול החשבונאי בנכסים פיננסיים ובהתחייבויות פיננסיות שהצד שכנגד הוא בעלים ושההתקשרות בהם היא

מכוח מעמדם כבעלים וזאת בהתאם לדרישות הכלליות החלות על כל הנכסים הפיננסיים וההתחייבויות הפיננסיות.

עיקרי התקן

הכרה

תקן זה דורש מישות להכיר בנכס פיננסי או בהתחייבות פיננסית רק כאשר הישות הופכת צד להוראות החוזיות של המכשיר.

סיווג

התקן מבחין בין "נכסים פיננסיים בסיסיים" לבין "נכסים פיננסיים לא בסיסיים". נכסים פיננסיים בסיסיים כוללים מזומן, השקעות במכשירי חוב שמקיימים תנאים מוגדרים ואינם מהווים מכשיר פיננסי נגזר, והשקעות במכשירים הוניים ובחוזים הקשורים אליהם. הבחינה אם מכשיר חוב מקיים את התנאים של מכשיר חוב בסיסי תבוצע בהכרה לראשונה ולא תיבחן לאחר מכן, אלא אם כן התנאים החוזיים מתוקנים.

מדידה לראשונה

נכסים פיננסיים בסיסיים

נכסים פיננסיים בסיסיים נמדדים לראשונה בשווי הוגן (שהוא בדרך כלל מחיר העסקה) בתוספת עלויות עסקה הניתנות לייחוס במישרין לרכישה של הנכס הפיננסי, במקרה של נכס פיננסי שאינו נמדד במדידה העוקבת בשווי הוגן כאשר השינויים מוכרים ברווח או הפסד, למעט:

- לקוחות אשר ימדדו בסכום שנקבע ביישום תקן חשבונאות מספר 43 (מעודכן 2024) "הכנסות מחוזים עם לקוחות" (להלן: "תקן 43"), אם הלקוחות אינם כוללים רכיב מימון משמעותי או כאשר מיושמת ההקלה המעשית בתקן 43.
- המקרים המתוארים בסעיף 20(ב) לתקן, אשר בהם הנכס הפיננסי יימדד לראשונה במחיר העסקה.

נכסים פיננסיים לא בסיסיים

נכסים פיננסיים לא בסיסיים נמדדים לראשונה בשווי הוגן (שהוא בדרך כלל מחיר העסקה) למעט המקרים המתוארים בסעיף 20(ב) לתקן.

התחייבויות פיננסיות

התחייבויות פיננסיות נמדדות לראשונה בשווי הוגן (שהוא בדרך כלל מחיר העסקה) בניכוי עלויות עסקה הניתנות לייחוס במישרין להנפקה של ההתחייבות הפיננסית, במקרה של התחייבות פיננסית שאינה נמדדת במדידה העוקבת בשווי הוגן כאשר השינויים מוכרים ברווח או הפסד, למעט:

- מחויבויות למתן הלוואה אשר ימדדו בסכום התמורה שהתקבלה (או בסכום התמורה שהתקבלה בתוספת הערך הנוכחי של תקבולים עתידיים כלשהם שהישות זכאית להם, אם קיימים) בניכוי עלויות עסקה הניתנות לייחוס במישרין להנפקת מחויבויות אלה.
- חוזי ערבות פיננסית שהונפקו עבור צדדים שאינם צדדים קשורים אשר ימדדו בסכום התמורה שהתקבלה (או בסכום התמורה שהתקבלה בתוספת הערך הנוכחי של תקבולים עתידיים כלשהם שהישות זכאית להם, אם קיימים) בניכוי עלויות עסקה הניתנות לייחוס במישרין להנפקת חוזי ערבות אלה.
- המקרים המתוארים בסעיף 20(ב) לתקן.

מדידה עוקבת

נכסים פיננסיים בסיסיים

השקעות במכשירי חוב בסיסיים (שמקיימים תנאים מוגדרים) ימדדו בעלות מופחתת תוך שימוש בשיטת הריבית האפקטיבית בניכוי ירידת ערך, אלא אם כן הן יועדו

- למידה בשווי הוגן. התקן כולל הנחיות ליישום שיטת הריבית האפקטיבית והנחיות לבחינה וקביעה של הפסד מירידת ערך.
- השקעות במכשירים הוניים וחוזים הקשורים אליהם ימדדו בשווי הוגן כאשר שינויים בשווי ההוגן מוכרים ברווח או הפסד, אם קיים מחיר מצוטט לנכס זהה או לנכס דומה בשוק פעיל או אם קיים מחיר מצוטט לנכס הבסיס (זהה או דומה) בשוק פעיל. בהיעדר מחיר מצוטט לנכס זהה או לנכס דומה בשוק פעיל ומחיר מצוטט לנכס הבסיס (זהה או דומה) בשוק פעיל, לישות תהיה בחירת מדיניות חשבונאית:
- מדידה בעלות או בעלות מופחתת, בניכוי ירידת ערך, במידת הצורך, עד למועד שבו ישות יכולה לקבוע שווי הוגן על בסיס מחיר ניתן לצפייה; או
 - מדידה בשווי הוגן כאשר השינויים בשווי ההוגן מוכרים ברווח או הפסד.

נכסים פיננסיים לא בסיסיים

כל הנכסים הפיננסיים הלא בסיסיים ימדדו בסוף כל תקופת דיווח בשווי הוגן כאשר השינויים בשווי ההוגן מוכרים ברווח או הפסד, למעט שינויים אחדים בשווי ההוגן של מכשירים מגדרים ביחס גידור המטופל בהתאם להוראות חשבונאות גידור בתקן, אשר מוכרים ברווח כולל אחר.

התחייבויות פיננסיות

- כל ההתחייבויות הפיננסיות ימדדו בסוף כל תקופת דיווח בעלות מופחתת, פרט ל:
- התחייבות פיננסית אשר נרכשה או התהוותה בעיקר במטרה למכור או לרכוש חזרה בזמן הקצר או שקיימת לישות ראייה לדפוס פעילות עדכני להפקת רווחים בזמן הקצר לגבי התחייבויות דומות, אשר נמדדת בשווי הוגן כאשר השינויים בשווי ההוגן מוכרים ברווח או הפסד.
 - נגזרים אשר נמדדים בשווי הוגן כאשר השינויים בשווי ההוגן יוכרו ברווח או הפסד, למעט נגזרים המיועדים כמכשירים מגדרים בחשבונאות גידור.
 - נגזרים שיועדו כמכשירים מגדרים בחשבונאות גידור, אשר נמדדים בהתאם להוראות נספח ב' וסעיף 71.
 - התחייבויות פיננסיות אשר מיועדות למדידה בשווי הוגן כאשר השינויים בשווי ההוגן מוכרים ברווח או הפסד.
 - התחייבויות פיננסיות שנוצרות כאשר העברת נכס פיננסי אינה כשירה לגריעה או כאשר גישת המעורבות הנמשכת חלה.
 - מחויבויות למתן הלואה וחוזי ערבות פיננסית שהונפקו, אשר נמדדים לפי הגבוה מבין:
 - הסכום שהיה מוכר לפי תקן חשבונאות מספר 10 "הפרשות, התחייבויות תלויות ונכסים תלויים"; לבין
 - הסכום שהוכר לראשונה בניכוי, כאשר מתאים, הפחתה מצטברת שהוכרה בהתאם לתקן 43.
 - חוזים לרכוש או למכור פריט לא פיננסי שבהתאם לסעיף 3 הם בתחולת התקן אשר נמדדים בשווי הוגן כאשר השינויים בשווי ההוגן מוכרים ברווח או הפסד.

ירידת ערך נכסים פיננסיים שנמדדים בעלות או בעלות מופחתת

בסוף כל תקופת דיווח, ישות נדרשת לבחון אם קיימת ראייה אובייקטיבית לירידת ערך של נכסים פיננסיים (כולל חייבים ונכסים בגין חוזה) שנמדדים בעלות או בעלות מופחתת. התקן כולל רשימה של סימנים לירידת ערך והוראות נוספות לגבי אופן הבחינה.

התקן מאמץ את מודל הפסדים שהתהווה שהיה קיים בתקן חשבונאות בינלאומי 39 "מכשירים פיננסיים: הכרה ומדידה" (להלן: "IAS 39") לפני החלפתו במודל הפסדים חזויים. בניגוד למודל הפסדים שהתהווה שהיה קיים ב-IAS 39, התקן מתיר ביטול הפסד מירידת ערך של השקעה במכשיר הוני במקרים שבהם הסכום של הפסד מירידת הערך צומצם וניתן לייחס את הקיטון באופן אובייקטיבי לאירוע שהתרחש לאחר שהוכרה ירידת ערך.

מידרג שווי הוגן

התקן קובע את המידרג הבא לאמידת השווי ההוגן של נכס:

1. מחיר מצוטט של נכס זהה בשוק פעיל.
2. כאשר מחיר מצוטט של נכס זהה בשוק פעיל אינו זמין, המחיר המצוטט של נכס דומה בשוק פעיל.
3. כאשר מחירים מצוטטים אינם זמינים, המחיר הנקוב בהסכם מכירה מחייב או המחיר של עסקה עדכנית בנכס זהה (או בנכס דומה) בעסקה בין קונה מרצון לבין מוכר מרצון שאינם קשורים הפועלים בצורה מושכלת.
4. אם השוק של הנכס אינו פעיל והסכמי מכירה מחייבים או עסקאות עדכניות כלשהם שבוצעו בנכס זהה (או בנכס דומה) אינן כשלעצמן אומדן טוב לשווי הוגן, שימוש בטכניקת הערכה אחרת.

גריעה של מכשירים פיננסיים

התקן מאמץ במסגרת הוראותיו את הוראות הגריעה של נכסים פיננסיים ושל התחייבויות פיננסיות מתקן דיווח כספי בינלאומי 9, "מכשירים פיננסיים" (להלן: "IFRS 9").

בהתאם לתקן, ישות גורעת **נכס פיננסי** כאשר ורק כאשר פקעו הזכויות החוזיות לתזרימי המזומנים מהנכס הפיננסי או שהישות ביצעה העברה כשירה לגריעה. מרבית הוראות הגריעה המתייחסות להעברה של נכסים פיננסיים, אשר רלוונטיות למספר מצומצם של חברות נכללו בנספח א' - גריעה של נכס פיננסי. בעת גריעה של נכס פיננסי, ההפרש בין הערך בספרים של הנכס שנמדד במועד הגריעה לבין התמורה שהתקבלה יוכר ברווח או הפסד. בהתאם לתקן, ישות מסירה **התחייבות פיננסית** (או חלק מהתחייבות פיננסית) מהדוח על המצב הכספי שלה כאשר, ורק כאשר, היא מסולקת - כלומר, כאשר המחויבות המוגדרת בחוזה נפרעת או מבטלת או פוקעת. כמו כן, החלפה של מכשירי חוב, בעלי תנאים שונים באופן מהותי, וכן תיקון משמעותי של התנאים של התחייבות פיננסית יטופלו כסילוק ההתחייבות הפיננסית המקורית והכרה בהתחייבות פיננסית חדשה. הישות מכירה ברווח או הפסד בהפרש בין הערך בספרים של התחייבות פיננסית (או של חלק מהתחייבות פיננסית), שסולקה או שהועברה לצד אחר, לבין התמורה ששולמה, כולל נכסים כלשהם שאינם מזומנים שהועברו או התחייבויות כלשהן שניטלו.

חשבונאות גידור

התקן קובע כי ישות שבוחרת ליישם חשבונאות גידור (כולל גידור של השקעה נטו בפעילות חוץ) נדרשת ליישם את הוראות חשבונאות גידור של IFRS 9, כפי שהן כלולות בנספח ב' לתקן, בשינויים המתחייבים מהתקינה הישראלית, אשר כוללים בין היתר את השינויים המפורטים בסעיף ב'1 בנספח ב' לתקן. תקן זה מבטל את ההוראות לגבי גידור של השקעה נטו בפעילות חוץ שנכללו בתקן חשבונאות מספר 13 (מתוקן) "השפעות השינויים בשערי חליפין של מטבע חוץ".

IFRS 9 מאפשר יישום חשבונאות גידור רק כאשר הפריט המגודר והפריט המגדר הם מול צד חיצוני. התקן קובע כי בניגוד לתקינה הבינלאומית שבה צד שהוא חיצוני בדוחות הכספיים הנפרדים אינו בהכרח צד חיצוני בדוחות הכספיים המאוחדים (לדוגמה, חברה בת), בתקינה הישראלית אין הבדל בין הדוחות הכספיים המאוחדים לבין הדוחות הכספיים הנפרדים, לצורך קביעת צד חיצוני. לפיכך, רק צד שהוא חיצוני בדוחות הכספיים המאוחדים ייחשב צד חיצוני לישות בדוחות הכספיים הנפרדים.

התקן כולל בנספח ב' מספר הקלות לעומת דרישות חשבונאות גידור של IFRS 9:

- אפקטיביות הגידור – התקן קובע כי חוסר אפקטיביות של גידור עסקאות חזויות, הנובע מפערי זמן בין מועד הפירעון של הפריט המגודר לבין מועד הסילוק של המכשיר המגדר של עד 31 ימים או חודש קלנדרי לא יפגע בכשירות הגידור.
- תיעוד ובחינת אפקטיביות הגידור – בדומה להוראות IFRS 9, נדרש תיעוד ובחינת אפקטיביות הגידור במועד יצירת יחסי הגידור. עם זאת, לגבי התיעוד ובחינת אפקטיביות הגידור בכל מועד דיווח לאחר מכן, התקן מאפשר להשלים את התיעוד והבחינה האמורה עד למועד פרסום הדוחות הכספיים.
- הפסקת חשבונאות גידור – בניגוד להוראות IFRS 9, תקן זה מתיר לישות לבחור להפסיק חשבונאות גידור מכאן ולהבא בתנאי שהישות תיעדה את הבחירה שלה באותו מועד.

ההבדלים העיקריים למול התקינה הישראלית הקיימת

- תקן זה מבטל את ההבחנה בין השקעה שוטפת לבין השקעת קבע. כיום, השקעה שוטפת בניירות ערך סחירים נמדדת לפי שווי השוק שלהם ואילו השקעת קבע נמדדת לפי עלות, בניכוי ירידת ערך שאינה בעלת אופי זמני. בהתאם לתקן, המדידה נקבעת על בסיס סיווג הנכס הפיננסי כאמור לעיל.
- תקן זה מתיר לישות לייעד מכשירים פיננסיים בסיסיים מסוימים (השקעות במכשירי חוב והתחייבויות פיננסיות) למדידה בשווי הוגן כאשר השינויים בשווי ההוגן מוכרים ברווח או הפסד.
- תקן זה קובע לראשונה הוראות לגבי עיתוי הבחינה ואופן ההכרה בירידת ערך של נכסים פיננסיים, הוראות לגבי גריעת נכסים פיננסיים והתחייבויות פיננסיות והוראות לגבי חשבונאות גידור.
- התקן קובע לראשונה לחברות פרטיות דרישות לטיפול החשבונאי בנכסים פיננסיים ובהתחייבויות פיננסיות שהצד שכנגד הוא בעלים ושההתקשרות בהם היא מכוח מעמדם כבעלים ומבטל את הסעיפים המתייחסים להלוואות עם בעל שליטה, נטילת התחייבות וויתור שנכללו בתקן חשבונאות מספר 23 "הטיפול החשבונאי בעסקאות בין ישות לבין בעל השליטה בה".

מועד תחילה והוראות מעבר

התקן יחול על דוחות כספיים לתקופות המתחילות ביום 1 בינואר 2028 או לאחריו. יישום מוקדם יותר מותר.

התקן ייושם למפרע לכל תקופת דיווח קודמת מוצגת או למפרע כאשר ההשפעה המצטברת של יישום לראשונה מוכרת כתיאום ליתרת הפתיחה של העודפים (או רכיב אחר של הון, כפי שמתאים) של תקופת הדיווח השנתית ליישום לראשונה של התקן. כהקלה פרקטית, לא נדרשת הצגה מחדש של רכיבי ההון בגין מכשיר פיננסי עם הבעלים שההתקשרות בו הייתה מכוח מעמדם כבעלים אם ההתקשרות הסתיימה והמכשיר הפיננסי נגרע עד תחילת תקופת הדיווח שבה תקן זה מיושם לראשונה.

לקריאת התקן באתר המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות – [לחצו כאן](#)

בברכה,

רו"ח גיא טביביאן,

שותף, ראש המחלקה המקצועית
Deloitte

למידע ופרטים נוספים:

רו"ח יוסי אביאן, דירקטור במחלקה המקצועית, Deloitte, טל': 03-6085204
רו"ח שמעון זוארץ, דירקטור במחלקה המקצועית, Deloitte, טל': 03-6085562

רו"ח דורית קסב, מנהלת בכירה במחלקה המקצועית, Deloitte, טל': 03-7181811
רו"ח יקרת שבח, מנהלת בכירה במחלקה המקצועית, Deloitte, טל': 03-6085461
רו"ח יואב אטיאס, מנהל במחלקה המקצועית, Deloitte, טל': 073-3994468
רו"ח גיל בנדק, מנהל במחלקה המקצועית, Deloitte, טל': 03-6070518

www.deloitte.co.il

Deloitte refers to one or more of Deloitte Touche Tohmatsu Limited, a UK private company limited by guarantee ("DTTL"), its network of member firms, and their related entities. DTTL and each of its member firms are legally separate and independent entities. DTTL (also referred to as "Deloitte Global") does not provide services to clients. Please see www.deloitte.com/about for a more detailed description of DTTL and its member firms.

Deloitte Israel & Co. is a firm in the Deloitte Global Network. Deloitte Israel Group is a leading professional services firm, providing a wide range of world-class audit, tax, consulting, financial advisory and trust services. The firm serves private and publicly traded companies, domestic and international clients, public institutions and promising fast-growth companies whose shares are traded on the Israeli, US, European and foreign capital markets.

Deloitte Israel Group - ©2026 Brightman Almagor Zohar & Co. A firm in the Deloitte Global Network.